

عوامل بحرانی موفقیت استارت‌آپ‌های مبتنی بر فناوری مدرن؛ مروری نظام‌مند

ناصر صفایی*

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران، ایران
nsafaie@kntu.ac.ir

سعید زمانی**

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران، ایران
SaeidZamani@email.kntu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۲۷

تاریخ اصلاحات: ۱۴۰۱/۱۲/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۲۲

چکیده

امروزه استارت‌آپ‌ها جزئی از مجموعه‌های اقتصادی - اجتماعی مهم و کلیدی در اقتصادهای کشورهای مختلف به‌شمار می‌آیند. این در حالی است که آمار نشان می‌دهد بیش از ۸۰ درصد استارت‌آپ‌ها در سال اول تأسیس خود دچار شکست می‌شوند. شناسایی عوامل مهم موفقیت در راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها خطر شکست را کاهش داده و در نتیجه احتمال موفقیت آنها را افزایش می‌دهد. مقاله حاضر یک پژوهش مروری - کتابخانه‌ای در مورد بررسی عوامل کلیدی موفقیت استارت‌آپ‌های مبتنی بر فناوری مدرن است. امروزه استارت‌آپ‌ها به‌عنوان پدیده‌ای مهم در جامعه اقتصادی دنیا مطرح هستند. روند شکل‌گیری و تغییر این پدیده در طول سالیان در این تحقیق مورد بررسی قرار می‌گیرد و سعی شده است که تصویری از اهم موضوعات داخل اتاق فکر استارت‌آپ‌ها ارائه گردد که مؤید تغییر و تکامل این پدیده از سال ۱۹۸۴ تا سال ۲۰۲۲ است. به این منظور از طریق جستجو در مقالات ژورنال‌های معتبر دنیا و فیلتر کردن آنها براساس موضوع این پژوهش در نهایت تعداد ۱۵۹ مقاله انتخاب شد. در گام بعدی معنای موفقیت استارت‌آپ‌ها از نظر محققان استخراج و بیان گردید و عوامل موفقیت از لابلای این تحقیقات به سه دسته سازمانی، فردی و خارجی تقسیم گردید. این متغیرها در ۴۶ دسته مختلف شناسایی و در جدول پیوست ارائه شد. نتایج این تحقیق به بنیان‌گذاران استارت‌آپ‌ها کمک می‌کند تا با دید بازتری نسبت به تأسیس و به ثمر رساندن شرکت خود در بازار رقابتی اقدام نمایند.

واژگان کلیدی

استارت‌آپ؛ فناوری مدرن؛ عوامل کلیدی؛ موفقیت؛ شکست.

۱- مقدمه

به موضوع گسترده‌تری از تحول زندگی فردی و اجتماعی منجر می‌شود و آن عوض شدن مدل رقابت اقتصادی در گستره‌های محلی، منطقه‌ای و حتی قاره‌ای است. از این‌رو دولت‌های محلی و فدرال همواره در صدد آن هستند که با در نظر گرفتن حمایت‌های فنی و مالی و آموزشی در به ثمر رساندن سیاست‌های کلان اقتصادی در سطح محلی و یا کشوری از پدیده‌ی استارت‌آپ‌ها نهایت بهره را ببرند. اما نکته حائز اهمیت این است که کدام یک از استارت‌آپ‌ها موفق شده و بدل به یک شرکت عادی در عرصه اقتصادی می‌گردند. بسیاری از استارت‌آپ‌ها به مراحل پایانی نرسیده و از دور خارج می‌شوند و این موضوع علاوه بر هزینه‌های اقتصادی بار روانی زیادی برای جامعه محلی و بیشتر برای جوانان کارآفرین به دنبال دارد. شناسایی عوامل مهم موفقیت در راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها خطر شکست را کاهش داده و در نتیجه احتمال موفقیت آنها را افزایش می‌دهد. در دهه‌های گذشته، ادبیات گسترده‌ای در مورد عوامل مؤثر در موفقیت استارت‌آپ تهیه شده است. با این حال، این مطالعات توجه کمی به دسته‌بندی عوامل شناسایی شده کرده‌اند. طبقه‌بندی این عوامل که هدف اصلی این پژوهش است به مؤسسين این شرکت‌ها کمک می‌کند که درک کامل‌تری از مراحل

اقتصاد مدرن، اینترنت، شبکه‌های مجازی، ارتباطات وسیع کسب و کارها در شبکه‌های داخلی و خارج از کشور منجر به آن شده است که استارت‌آپ‌ها نه تنها به‌عنوان یک رویکرد قوی برای ایجاد مشاغل جدید مرکز توجه قرار بگیرند بلکه به‌عنوان موتور محرک اقتصادهای محلی، کشوری، و جهانی مطرح شوند. این روزها استارت‌آپ‌ها را در زندگی روزمره یک فرد معمولی می‌توان دید. از تجارت الکترونیک گرفته تا، خرید و تحویل غذا از رستوران‌های محلی یا استفاده از برنامه‌های موبایل تاکسی برای حمل و نقل، همه و همه حاکی از حضور گسترده فناوری مدرن در زندگی مردم از طریق ظهور استارت‌آپ‌هاست. قابلیت گسترش تصاعدی دامنه کسب و کار این استارت‌آپ‌ها در مدت زمان کوتاه به یک محرک حیاتی رونق اقتصادی - اجتماعی کشورها تبدیل شده‌اند. این در حالی است که با گسترش فناوری‌های نوظهور مانند بنیابی کامپیوتر، رباتیک، بلاک‌چین، هوش مصنوعی، بیو ژنتیک و امثالهم حتماً شاهد آن خواهیم بود که استارت‌آپ‌هایی با فناوری پیشرفته در آینده نقش خود را در کسب و کار و از همه مهم‌تر تسهیل زندگی انسان‌ها نمایان سازند. این مقوله در نوع خود

* نویسنده مسئول - دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، دانشکده مهندسی صنایع

** دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، دانشکده مهندسی صنایع

دریافت حمایت مالی در ابتدای کار استارت‌آپ، ویژگی‌های فردی بنیان‌گذاران، ویژگی‌های سازمانی که آنها بنا نهادند، سرمایه انسانی همه و حکایت از نگاه به درون و سعی در برپایی و تأسیس یک نهاد نوپا دارد [۷]، [۸]، [۹]. این روند نگاه به درون تا سال ۲۰۱۰ ادامه داشت.

در سال ۲۰۱۱ در میان موضوعات مورد مطالعه در تحقیقات، موضوع سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها بیشتر خودنمایی می‌کرد، چرا که اینک محصولات مورد توجه استارت‌آپ‌ها پیچیده‌تر، کاراتر و در عین حال نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتری داشت. دیگر بنیان‌گذاران به تنهایی از عهده‌ی سرمایه‌گذاری و توسعه محصول بر نمی‌آمدند. از طرفی با ظهور استارت‌آپ‌های جدید، متمایز نمودن استارت‌آپ و محصول آن به منظور تسخیر بازار خود مسأله‌ای جدی بود. به این منظور استارت‌آپ‌ها برای جبران کاستی‌ها و هم‌پوشانی قابلیت‌ها، به موضوعاتی مانند شراکت فکر کردند. موضوع منحصر به فرد بودن و نوآوری در فرایند توسعه محصول با حفظ پول و کاهش احتمال ورشکستگی برای استارت‌آپ‌هایی که وام گرفتند یا استقراض کردند امری حیاتی وانمود می‌کرد [۱۰]، [۱۱]، [۱۲].

در سال ۲۰۱۴ دیگر بحث روز تحقیقات، موضوعاتی شبیه اشتباهی کارآفرینی شد. حالا دیگر خلاقیت و کار آفرینی به تنهایی متضمن بقای استارت‌آپ نیست. استارت‌آپ‌ها در جامعه اقتصادی حضور پررنگ داشته و توجهات را به سوی خود جلب کرده‌اند. این بدان معناست که حالا سرمایه‌داران سنتی و سرمایه‌داران تازه به دوران رسیده حضور پر رنگی در هیأت‌مدیره استارت‌آپ‌ها دارند [۱۳].

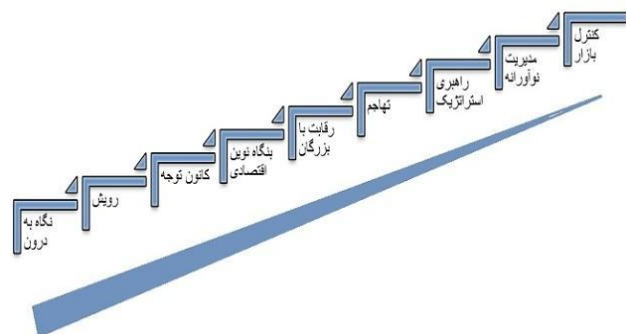
در سال ۲۰۱۵، اشاره تحقیقات به حضور دولت‌ها و سیاست‌های تشویقی، نشان‌دهنده آن است که اینک دولت‌ها نیز به پتانسیل عظیم نهفته در استارت‌آپ به معنای کلی واقف شده‌اند. آن‌ها نیک دریافته‌اند که برای خلاصی از مشکل بی‌کاری و داشتن کارنامه خوب در بحث ایجاد اشتغال، می‌توانند بر روی استارت‌آپ‌ها حساب کنند. این به معنی اتخاذ بیش از پیش سیاست‌های تشویقی برای کارآفرینان جدید و سیاست‌های حمایتی برای استارت‌آپ‌های قدیمی است. نقش شبکه‌های اجتماعی و حضور سرمایه‌گذاران به‌عنوان اعضای هیأت‌مدیره استارت‌آپ‌ها در این دوره پررنگ شده است. مفاهیم علمی مدیریت بیش از پیش در تحقیقات مطرح می‌شوند. مفاهیمی نظیر تیم‌سازی، توسعه عملیاتی، راهنمایی و چشم‌انداز راهبردی، تشخیص ساختار مهارتی، توسعه مشتری و تجزیه و تحلیل، کارگاه‌های یادگیری مداوم، استارت‌آپ‌های مبتنی بر فناوری [۱۴]، [۱۵]، [۱۶]، [۱۷].

در سال ۲۰۱۶ تحقیقات حاکی از آن هستند که رفته‌رفته استارت‌آپ‌ها برای تأسیس و ادامه کار به موقعیت جغرافیایی توجه کردند. حومه شهرهای پر جمعیت که سرشار از فضاهای ارزان قیمت است، پتانسیلی مناسب برای جذب مشتری برای محصولات استارت‌آپ‌ها به‌شمار می‌روند و لذا این موضوع در کنار اهمیت شهرهای دانشگاهی در توسعه‌ی استارت‌آپ‌ها، موضوع روز را تشکیل می‌دهد. تأثیر حمایت خانواده، آمادگی جوانان نسبت به کارآفرینی، تأثیر مراکز رشد و توجه به

توسعه استارت‌آپ و نحوه مدیریت هر مرحله برای رسیدن به موفقیت پیدا نمایند و اینکه عوامل موفقیت با هم چگونه مرتبط هستند [۶]. در ادامه پس از بررسی اجمالی پیشینه تحقیق و ارائه مسیر تحول استارت‌آپ‌ها در چند سال اخیر به روند بررسی و انتخاب مقالات از مجلات علمی مختلف برای این موضوع اشاره می‌شود. تنوع جغرافیایی مقالات و تنوع تعاریف موفقیت در آنها به نمایش گذاشته شده و عوامل مختلف موفقیت دسته‌بندی می‌گردد. در نهایت در پیوست لیست مفصلی از عوامل مؤثر موفقیت که در مقالات مختلف به آن‌ها اشاره شده آورده شده است.

۲- پیشینه پژوهش

شرکت نوپا، شرکت نوآفرین یا استارت‌آپ به شرکت یا کسب‌وکاری گفته می‌شود که معمولاً به تازگی و در نتیجه کارآفرینی ایجاد شده است. شرکت‌های نوپا می‌توانند در هر حوزه‌ای ایجاد شوند، ولی اغلب به شرکت‌هایی نوپا گفته می‌شود که پتانسیل رشد سریعی دارند و در زمینه فناوری فعالیت می‌کنند. بر همین اساس، این مجموعه‌ها معمولاً به دنبال جذب سرمایه برای رشد سریع‌تر در مدت زمانی کوتاه هستند. به‌عنوان مثال امروزه استارت‌آپ‌هایی که بر تجزیه و تحلیل داده‌ها، پلتفرم‌های اجتماعی و نقل و انتقالات مالی متمرکز شده‌اند افزایش یافته‌اند و شرکت‌های فین- تک رقبای جدی برای بازیگران سنتی در بازارهای مالی (مانند بانک‌ها) هستند و این نشان می‌دهد چگونه استارت‌آپ می‌توانند برای کارآفرینان و سرمایه‌گذاران آنها بیشتر سودآور باشند. اگر بخواهیم روند تغییر اتمسفر استارت‌آپ‌ها را از سال ۱۹۸۴ تا سال ۲۰۲۲ بررسی کنیم خواهیم دید که اوایل این دوره استارت‌آپ‌ها سرگرم موضوعاتی نظیر توسعه محصول بودند. در ابتدا دل مشغولی یافتن محصولی که بتوان برای آن مشتری پیدا کرد مهم‌ترین موضوع روز استارت‌آپ‌ها بود. یافتن همکاران خلاق و هم‌فکر، تهیه و تدارک ملزومات بسیار وقت‌گیر می‌نمود. استارت‌آپ‌ها با فضای دوستانه بوجود آمده ولی در مراحلی که محصولشان مشتری داشت و نیاز به تولید داشتند دیگر سازمان‌دهی قبلی جوابگو نبود و ساختار استارت‌آپ تبدیل به مشکل اصلی می‌شد. مشکل سازمان‌دهی و نگاه به درون دغدغه اصلی این دوره است.

شکل ۱- روند تحولات استارت‌آپ‌ها

استارت‌آپ‌های نوپا نشان از لزوم دگرذیسی و تغییر در استارت‌آپ‌ها آن هم در چند ساله اول تأسیس آن دارد که به معنی رشد کوانتومی، سریع و نامتناسب استارت‌آپ‌ها در محیطی بی‌نهایت رقابتی است. این موارد اهمیت مدل‌های تجاری را برای موفقیت در شروع کار تقویت می‌کنند و تأثیر شش عنصر اکوسیستم یعنی کارآفرینان، فناوری، بازار، عوامل پشتیبانی، سرمایه و سرمایه انسانی مورد کنکاش دوباره قرار می‌گیرند [۳۸]، [۳۹]، [۴۰]، [۴۱]، [۴۲]، [۴۳]، [۴۴]، [۴۵]، [۴۶].

در سال ۲۰۲۰ مباحثی نظیر مزیت رقابتی، بقای استارت‌آپ، چشم‌انداز استارت‌آپ، الگوی کسب و کار در تحقیقات شکل گرفت و نقطه اوج این روند مطرح شدن موضوعاتی نظیر اتحاد راهبرد و یا شبکه شرکا می‌باشد. پی‌گیری روند محصولات آتی، بهره‌گیری بنیان‌گذاران استارت‌آپ از شرکای شبکه‌ای مطرح می‌شود و توجه به اصول فرهنگ سازمانی و همچنین استخدام موفق و یافتن با استعدادترین افراد نشان از رقابت بر سر تصاحب و ایجاد روش فکری مناسب این دوره از استارت‌آپ‌هاست [۴۷]، [۴۸]، [۴۹]، [۵۰].

جمع‌بندی همه عوامل مؤثر بر موفقیت استارت‌آپ‌ها موضوعی بود که در ادبیات تحقیقی استارت‌آپ‌ها موضوعی بود خودنمایی می‌کرد. به‌عنوان مثال قبلاً سعی شده است که ارتباط چندین عامل موفقیت برای استارت‌آپ‌های با فناوری پیشرفته و اثرگذاری آنها با یکدیگر را مورد بررسی قرار دهند. این عوامل در زمینه‌هایی محدود شناسایی و دسته‌بندی شده بوده‌اند. در مقاله حاضر ۴۶ عامل مورد شناسایی و بررسی قرار گرفته است و سعی شده که همه زمینه‌های موجود مورد کنکاش قرار گیرد و نه تنها چند زمینه محدود.

جدول ۱- مراحل رشد استارت‌آپ‌ها را بین سال‌های ۱۹۸۴ و ۲۰۲۲ به شکل شماتیک نشان می‌دهد.

عنوان دوره تحولات	شروع دوره زمانی	فضای حاکم بر استارت‌آپ‌ها در این دوره
نگاه به درون	۱۹۸۴	یافتن محصول مناسب، یافتن همکار مناسب، سعی در ایجاد یک نهاد جدید
رویش	۲۰۱۱	پیچیدگی محصولات، یافتن سرمایه‌گذار
کانون توجه	۲۰۱۴	اشتهای کارآفرینی، حضور سرمایه‌گذاران در هیئت مدیره استارت‌آپ
بنگاه نوین اقتصاد	۲۰۱۵	توجه دولت و حمایت‌های دولتی
رقابت با بزرگان	۲۰۱۶	انتخاب موقعیت مکانی مناسب
تهاجم	۲۰۱۷	کاربرد شبکه‌های اجتماعی و هوش مصنوعی و انفجار درآمدزایی
راهبری راهبردی	۲۰۱۸	توجه به برنامه‌ریزی راهبردی
مدیریت نوآورانه استارت‌آپی	۲۰۱۹	درک و تمرکز بر تأثیر شش عنصر اکوسیستم یعنی کارآفرینان، فناوری، بازار، عوامل پشتیبانی، سرمایه و سرمایه انسانی در موفقیت
کنترل بازار	۲۰۲۰- ۲۰۲۲	بقای استارت‌آپ، الگوی کسب، اتحاد راهبردی و یا شبکه شرکا

سرمایه‌گذاری جمعی، موضوعات غالب در تحقیقات این سال است. در این برهه از زمان تلفیق عوامل فردی، سازمانی و محیطی برای رشد استارت‌آپ‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد [۱]، [۱۸]، [۱۹]، [۲۰]، [۲۱]، [۲۲].

به استناد موضوعات مطرح‌شده در تحقیقات مربوط به استارت‌آپ‌ها در سال ۲۰۱۷، شبکه‌های اجتماعی و هوش مصنوعی در کمک به خلق و توسعه استارت‌آپ‌ها نقش مؤثری داشتند. حالا پس از پیداشدن مکان مناسب، نیروی انسانی تحصیل‌کرده، سرمایه‌گذار و تجربه خوب در سازمان‌دهی و هدایت استارت‌آپ‌ها، دیگر فضای استارت‌آپ‌ها یک میدان نبرد بود و این یعنی رقابت نفس‌گیر بین استارت‌آپ‌ها. استارت‌آپ‌ها تا اینجا نگاه به درون را کاملاً آموخته بودند و اینک زمان آموختن نگاه به بیرون، به محیط کسب و کار و به عبارت بهتر نگاه راهبردی بود. تأثیر سرمایه‌گذاری خطرپذیر در خلق موجودیت‌هایی مانند توئیتر و مانند آن، تأثیر شخصیت مؤسسان و مدیریت دانش در این دوره پر رنگ‌تر می‌نماید [۲۳]، [۲۴]، [۲۵]، [۲۶].

در سال ۲۰۱۸ همراه با پررنگ‌شدن سیاست‌های حمایتی دولت، نقش عوامل اقتصادی، فرصت‌ها و چشم‌اندازها، استارت‌آپ‌ها وارد بحث بررسی توانایی‌ها و نقطه ضعف‌ها و فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌رو شدند^۱. این موضوعی است که در تحقیقات این سال مشهود است. یعنی استارت‌آپ‌ها به شناخت نقاط قوت و ضعف خود و بررسی فرصت‌ها و چالش‌ها در محیط اطراف خود روی آوردند. شریک پشتیبانی، مدل کسب و کار، فرصت بازاریابی و چشم‌انداز مشتری، نرخ بهره بانکی، سرمایه انسانی و اجتماعی و توسعه فرایندها، تأثیر سیاست‌های دولت، اهمیت مراکز رشد در ایجاد و توسعه کسب و کار مورد مطالعه بیشتر قرار گرفت. حالا اکثر اقتصادهای در حال رشد، به شدت متکی به استارت‌آپ‌ها هستند. در تحقیقات به نقش کارآفرینان اقلیت، زنان و مهاجران توجه می‌شود و در خصوص اهمیت ساخت محیط و بستر مناسب برای ساخت استارت‌آپ جدید بحث می‌شود. اقدام به تأمین مالی از طریق انواع فرصت‌های نوظهور در شبکه اینترنت در این سال مطرح می‌گردد [۲۷]، [۲۸]، [۲۹]، [۳۰]، [۳۱]، [۳۲]، [۳۳]، [۳۴]، [۳۵]، [۳۶]، [۳۷].

در سال ۲۰۱۹ تأثیر حمایت‌های ویژه (حمایت‌های مرتبط با فناوری، تأمین مالی، بازار، و نرم‌افزار) بر روی موفقیت استارت‌آپ‌ها، رابطه‌ی بین الگوهای مدل کسب‌وکار و بقای استارت‌آپ، جهت‌گیری مبتنی بر اتحاد راهبردی و جهت‌گیری مبتنی بر یادگیری و تأثیر مراکز علم و دانش و دانشگاه‌ها و سطح تحصیلات مردم محلی در شکل‌گیری استارت‌آپ موضوع روز تحقیقات بود. در این مقطع زمانی، استارت‌آپ‌ها رسماً وارد حوزه مدیریت شده‌اند. تأثیر نرخ بیکاری، نرخ باروری و مهاجرت، شناسایی عوامل راه‌اندازی پایدار و مدل‌های تجاری در توسعه استارت‌آپ‌ها مورد توجه است و مدل 7S مکنزی^۲ برای توسعه منابع انسانی در

۳- روش تمقیق

مطالعات شامل اقصی نقاط جهان از جمله اروپا، آمریکا، آفریقا و آسیا می‌باشد که به‌طور خلاصه در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲- مناطق مورد بررسی مقالات

قاره	مراجع
آمریکای شمالی	[۵۲]، [۵۳]، [۵۴]، [۵۵]، [۵۶]، [۵۷]، [۵۸]، [۵۹]، [۶۰]، [۶۱]، [۶۲]، [۶۳]، [۶۴]
آمریکای جنوبی	[۶۵]
اروپا	[۶۶]، [۶۷]، [۶۸]، [۶۹]، [۷۰]، [۷۱]، [۷۲]، [۷۳]، [۷۴]، [۷۵]، [۷۶]، [۷۷]، [۷۸]، [۷۹]، [۸۰]، [۸۱]، [۸۲]، [۸۳]، [۸۴]
آسیا	[۲]، [۳]، [۴]، [۵]، [۸۵]، [۸۶]، [۸۷]، [۸۸]، [۸۹]، [۹۰]، [۹۱]، [۹۲]، [۹۳]، [۹۴]، [۹۵]
آفریقا	[۹۶]، [۹۷]

۴- تحلیل

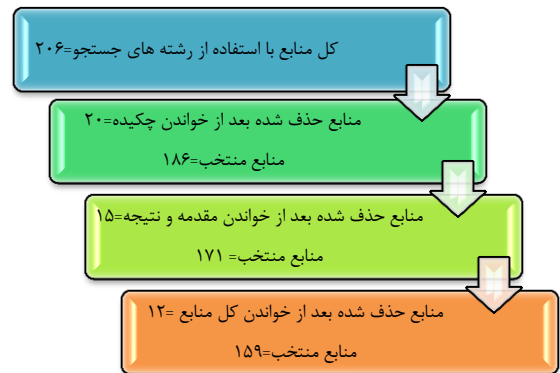
در این بخش ابتدا به این سؤال پاسخ می‌دهد که تعریف دقیق موفقیت استارت‌آپ چیست؟ در ادبیات، مطالعات مختلفی وجود دارد که سعی می‌کند موفقیت راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها را تعریف کند. موفقیت اصطلاحی است که برای افراد مختلف معنای مختلفی دارد. این احتمال وجود دارد که کارآفرینان موفقیت را متفاوت از یک سرمایه‌گذار یا مشتری تعریف کنند. جدول ۳ تعاریف مختلف موفقیت را در مطالعات انتخاب‌شده نشان می‌دهد.

جدول ۳- تعریف موفقیت استارت‌آپ از نگاه محققان

مرجع	تعریف
[۹]	موفقیت میزان ماندگاری در ۳ سال اولیه شروع فعالیت است.
[۱۰]	توانایی با تک‌بودن و بی‌مانند بودن مزیت‌های نوآوری و ویژگی‌های ساختاری استارت‌آپ و ویژگی‌های شخصیت کارآفرین تعریف می‌شود.
[۲۳]	موفقیت براساس فاکتور مالی و میزان سرمایه جمع‌آوری‌شده اندازه گرفته شده است.
[۲۷]	موفقیت با رشد اقتصادی و سوددهی استارت‌آپ تعریف می‌شود.
[۴۶]	موفقیت بصورت توسعه محصول موفق تعریف شده است.
[۴۹]	موفقیت با مزیت رقابتی تعریف می‌شود.
[۵۲]	بودجه تأمین‌شده، گذشتن از آستانه سرمایه جذب‌شده و ارزش به‌دست آورده شده به‌عنوان موفقیت در نظر گرفته می‌شود.
[۶۲]	موفقیت با تعداد مشاغلی که شرکت تعریف کرده است مشخص می‌شود.
[۶۸]	موفقیت با توانایی استارت‌آپ در جذب سرمایه تعریف می‌شود.
[۶۹]	موفقیت میزان فروش app در ماه‌های اول تولید آن است.
[۸۷]	موفقیت با فروش محصولات پس از سه سال از شروع عملکرد استارت‌آپ تعریف می‌شود.
[۹۸]	توانایی سرپاماندن و ماندگاری یک کسب و کار کوچک و شروع سودآوری

چه عواملی بر موفقیت تأثیر می‌گذارد؟ مراحل توسعه استارت‌آپ چیست؟ برای پاسخ به این سؤالات از بین نشریات انتخاب شده، ۴۶ عامل موفقیت مشخص شده است که در پیوست ۱ نشان داده شده است. برخی از عوامل مهم موفقیت، نام‌های مختلفی دارند، به‌عنوان مثال: حمایت دولت

مرور نظاممند ادبیات روشی واضح و قابل تکرار است که شامل مجموعه‌ای از فازها است که به محققان در تعیین هدف تحقیق و برنامه‌ریزی نحوه بازیابی و گزارش مقالات کمک می‌کند. این مطالعه برای تهیه یک روش سیستمی، شفاف و قابل تکرار یک سری مراحل را دنبال کرده است. برنامه‌ریزی مرور، به منظور پاسخ به سؤال تحقیق، سؤالات زیر در مورد عواملی که در موفقیت راه‌اندازی فناوری اطلاعات تأثیرگذار است پرسیده می‌شود. موفقیت برای استارت‌آپ چیست؟ چه عواملی بر موفقیت تأثیر می‌گذارد؟ دسته‌ها کدامند و عوامل موفقیت چگونه دسته‌بندی می‌شوند؟ مراحل توسعه چیست و چه عواملی در هر مرحله تأثیرگذار است؟ منابع جستجو از ژورنال‌های معتبر در این زمینه از جمله Elsevier, Wiley, IEEE Xplore, Springer Link, Emerald, Francis & Taylor گردآوری شده است. دوره جستجو از سال ۱۹۸۴ آغاز می‌شود. در این پژوهش از کلیدواژه‌های زیر در جستجوی عناوین، چکیده و متون استفاده شده است: (فاکتورها، متغیرها، عوامل تعیین‌کننده، پیش‌ران‌ها، دلیل، عامل) و استارت‌آپ فناوری یا استارت‌آپ نرم‌افزار یا استارت‌آپ فناوری اطلاعات یا استارت‌آپ با فناوری بالا یا استارت‌آپ با فناوری جدید یا استارت‌آپ مبتنی بر سرمایه‌گذاری. توسعه بررسی، در مرحله اول، از کلمات کلیدی و توصیف‌کننده مربوطه برای جستجوی مقالات اصلی در بانک‌های تعریف شده استفاده شد. این بررسی به مقالات در مجلات مورد بررسی محدود می‌شد، کتاب‌ها، فصل‌های کتاب مستثنی شده‌اند، زیرا مقالات ژورنال‌ها دانش معتبری هستند و بیانات معتبری را در این زمینه نشان می‌دهند [۵۱]. در مجموع ۲۰۶ مطالعه بالقوه شناسایی شد. ابتدا چکیده مقالات مورد بررسی قرار گرفت. مقاله‌هایی که مرتبط تشخیص داده شدند با مطالعه نتایج آنها دسته‌بندی شده و در مواردی متن مقالات نیز مورد توجه قرار گرفت تا درک بهتری از رویکرد محقق و نویسنده مقاله حاصل شود. تعداد ۱۵۹ مورد انتخاب شدند. در این مسیر نرم‌افزار MS OFFICE از جمله نرم‌افزار EXCEL و WORD مورد بهره‌برداری قرار گرفت. در جدول ۲، تعداد مطالعات انتخاب‌شده و سپس روند فرایند در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲- روند فرایند انتخاب مقالات

با تقاضای مشتری می‌شود. کمبود بودجه اغلب یکی از دلایل انصراف کارآفرینان از ابتکارات تجاری خود است [۸]، [۵۸]، [۱۰۹]، [۱۱۱].

مراحل توسعه چیست و چه عواملی در هر مرحله تأثیرگذار است؟ مراحل توسعه فازهایی هستند که چرخه زندگی یک شرکت نوپا را تشکیل می‌دهند. در تحقیق انجام شده [۱۱۲]، شش مرحله پیشنهاد می‌شود. در تحقیقات دیگری دو مرحله را شناسایی کرده‌اند [۹۰]، [۱۱۳]، [۱۱۴].

در تحقیقی به سه مرحله اشاره کردند [۹۲]، [۱۱۵]، در مطالعه دیگری ۴ مرحله را شناسایی شده است [۱۰۰]. گروهی از مطالعات نیز دسته‌بندی خود را ارائه دادند [۱۱۲]، [۱۱۳]، [۱۱۴].

و همینطور در تحقیقاتی به بررسی فاکتورهای تأثیرگذار در مراحل Seed Stage و Early Stage و به وجود آوردن و طراحی یک مدل پیش‌بینی میزان موفقیت براساس داده‌ها پرداختند [۸۶]، [۱۰۰]، [۱۱۵].

۵- بحث و نتیجه‌گیری

استارت‌آپ تمایل دارند در زمینه‌های مرتبط با فناوری اطلاعات (به ویژه، تجزیه و تحلیل داده‌ها، توسعه نرم‌افزار)، پزشکی (به ویژه خدمات مراقبت‌های بهداشتی، تجهیزات پزشکی و داروسازی) و امور مالی (به ویژه مدیریت سرمایه‌گذاری) و حمل و نقل و تدارکات ظاهر شوند. بعلاوه نفوذ بی‌سابقه استارت‌آپ‌ها در فناوری‌های جدید در بازی‌های موبایلی، شبکه‌های اجتماعی آنلاین، خدمات سئو و بازاریابی، اخبار آنلاین و وبلاگ‌ها و خدمات حقوقی و حرفه‌ای، (هوش مصنوعی، محاسبات ابری، ابزارهای ویرایش ژن) در کشاورزی است که سرمایه‌گذاران جدید را به سوی استارت‌آپ‌ها جذب می‌کنند.

موفقیت یک استارت‌آپ همانند موفقیت یک شخص است. از بین تمام افراد متولدشده، تعداد کمی موفق می‌شوند که در مسیر فراوانی، شکوفایی، رفاه و کیفیت زندگی گام بردارند. آنچه که بقا و موفقیت یک شرکت نوپا را تعیین می‌کند، همیشه به کسب منافع اقتصادی بستگی ندارد، بلکه به استقبال محصول و یا خدمات آن توسط بازار بستگی دارد. علاوه بر این، موفقیت در ایجاد چیزی است که واقعاً به پیشرفت زندگی مردم کمک می‌کند و به ما کمک می‌کند همه چیز را تغییر دهیم تا جهان به مکانی بهتر تبدیل شود. مطالعات نشان دادند که در گروه شرکت‌های کوچک شرکت‌های نسبتاً بزرگ‌تر بیشتر از بقیه به سمت رشد تمایل پیدا می‌کنند [۱۰۸].

از تحقیقاتی دیگر این‌طور بر می‌آید که راه‌اندازی یک کسب و کار یا سرمایه‌گذاری در همان بخشی که آخرین بار بنیان‌گذار در آن شاغل بوده با موفقیت آن کسب و کار در ارتباط است [۸۱].

مشارکت و مداخله خانواده در مدیریت مشاغل می‌تواند تأثیر به‌سزایی در موفقیت استارت‌آپ داشته باشد. سابقه آموزشی بنیان‌گذار یا تیم لزوماً در عملکرد تأثیر مثبتی ندارد، مگر اینکه این آموزش با توانایی‌های حاصل از تجربه تکمیل شود. در تحقیقات، به رابطه‌ای بین سطح تحصیلات و موفقیت کارآفرینان اشاره شده است. به علاوه، به نظر می‌رسد یکی از

مترادف با بودجه دولت است [۶۵]. عامل خوشه‌بندی را پشتیبانی شبکه‌های تجاری نیز می‌نامند [۵۶]. در جدول زیر نمونه‌هایی از این عوامل آمده‌اند.

جدول ۴- نمونه تعریف‌های متفاوت از عوامل موفقیت در منابع مختلف

عنوان اصلی	عنوان مترادف در مقالات دیگر	نمونه منابع
خوشه‌بندی	پشتیبانی شبکه‌های تجاری	[۵۶]
حمایت دولت	بودجه دولت	[۶۵]
ساختار دانشگاهی تیم	شکل‌گیری علمی تیم بنیان‌گذار، تحصیلات	[۸۶]، [۹۹]
سرمایه خطرناک	سرمایه‌گذاری خارجی	[۱۰۰]
اندازه سازمانی	اندازه تیم مؤسس (بنیان‌گذار)	[۱۰۱]

تجربه مدیریت کارآفرینی اغلب در ادبیات مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد [۱۰] و آن، این است که بسیاری از استارت‌آپ‌های موفق توسط مدیران عامل شرکت‌ها که تجربه قبلی در مدیریت شرکت داشته‌اند، اداره می‌شوند. علاوه بر این، تجربه مدیریت به کارآفرین این امکان را می‌دهد تا منابع شرکت را برای دستیابی به موفقیت به‌طور کارآمد مدیریت کند [۱۰۲]، [۱۰۳]، [۱۰۴]. کارآفرینان تازه کار فناوری اطلاعات، برخلاف سایر بخش‌ها، به‌طور متوسط تحصیلات دانشگاهی دارند [۸]، [۶۸]، [۱۰۳]، [۱۰۴]. یکی دیگر از عوامل مهم، تجربه تیمی است که کارآفرینی می‌کند. مطالعات متعددی نشان می‌دهد که مستقیماً بر موفقیت تأثیر می‌گذارد [۴۹]، [۶۹]، [۸۶]، [۹۶]، [۱۰۲]، [۱۰۵].

خوشه‌بندی به موفقیت شرکت جدید کمک می‌کند، زیرا آنها فرصت‌های شبکه را دارند و می‌توانند با سایر شرکت‌های همان بخش تعامل داشته باشند [۱۰۶]، [۱۰۷].

دسته‌ها کدامند و عوامل موفقیت چگونه دسته‌بندی می‌شوند؟ این دسته‌ها اجازه می‌دهد تا نوعی طبقه‌بندی از عوامل موفقیت که دارای ویژگی‌های مشترک هستند، وجود داشته باشد. از میان مطالعات انتخاب شده، ۳ دسته عامل موفقیت شناسایی شده است: سازمانی، فردی و خارجی. در گروه سازمانی که عوامل سازمانی نیز نامیده می‌شوند، مطالعات بر روی عواملی مانند سن سازمانی و اندازه سازمانی متمرکز شده است [۱۰۳]، [۱۰۸].

در مطالعه‌ای [۸۴]، نقش محل شرکت را عامل تسهیل‌کننده موفقیت دانسته‌اند زیرا امکان می‌دهد استارت‌آپ به مشتریان نهایی نزدیک باشد. از طرف دیگر ادعا شده است که شرکا برای بقا و رشد استارت‌آپ‌ها مهم هستند [۵۳].

دسته فردی بیانگر چالش‌های مربوط به سرمایه انسانی استارت‌آپ (رهبر کارآفرین و تیم کاری) است. ارتباط بین سرمایه انسانی یک شرکت و موفقیت تجاری در بسیاری از آثار مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج بدست‌آمده یک ارتباط مثبت قوی را نشان می‌دهد [۹۶]، [۱۰۹].

به دسته خارجی، مشخصات محیطی که شرکت‌های نوپا فعالیت می‌کنند نیز گفته می‌شود. برخی تحقیقات نشان می‌دهد که عوامل بیرونی می‌توانند به‌عنوان نیروی محرک عملکرد و رشد سازمان عمل کنند [۱۱۰].

در سال‌های اخیر، بررسی روش‌های تأمین مالی استارت‌آپ کاملاً مورد توجه قرار گرفته است. یک توانایی مالی بهتر، چابکی بهتری را در تغییر محصول و فناوری به استارت‌آپ می‌بخشد و این امر منجر به انطباق بهتر

است که این عوامل در تعامل با یکدیگر هستند. در تحقیقات آتی کشف مدل‌هایی در ارتباط با نحوه تأثیرگذاری این عوامل بر یکدیگر و در روند موفقیت استارت‌آپ‌ها می‌تواند موضوعی برای تحقیقات بسیار باشد. بعلاوه تحلیل میزان اثربخشی هر کدام از این عوامل در زمینه‌های مختلف کسب و کار اعم از کشاورزی، خدمات حقوقی، پزشکی و داروسازی، امور مالی، حمل و نقل و تدارکات می‌تواند متفاوت باشد که هر کدام موضوع تحقیقی مجزا و بسیار مفید در مورد استارت‌آپ‌ها خواهند بود.

۴- مراجع

- ۱- تازی مهدیه، مرادی محمود و ابراهیم‌پور مصطفی، "بررسی عوامل مؤثر بر رشد و موفقیت شرکت‌های دانش‌بنیان". فصلنامه رشد و فناوری، سال دوازدهم، شماره ۴۵، زمستان ۱۳۹۴.
- ۲- افشم نسترن، مبینی دهکردی علی و یدالهی فارسی جهانگیر. "مفهوم‌پردازی تفکر طراحی، زمینه کارآفرینی". نشریه علمی مدیریت کسب و کار هوشمند، سال هشتم، شماره ۳۲، تابستان ۱۳۹۹.
- ۳- صفایی ناصر، طالقانی‌نیا فرشته و غلامیان فاطمه، "اولویت‌بندی و تحلیل معیارهای مؤثر در عملکرد سازمان‌های دانش‌بنیان با رویکرد مدیریت دانش در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری شهر تهران". فصلنامه رشد و فناوری، سال شانزدهم، شماره ۵۷، زمستان ۱۳۹۷.
- ۴- صفایی ناصر، طالقانی‌نیا فرشته و کیامنش، احمد، "شناسایی و رتبه‌بندی عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش در شرکت‌های دانش‌بنیان (مطالعه موردی: پارک علم و فناوری دانشگاه تهران)". فصلنامه رشد و فناوری، سال سیزدهم، شماره ۵۰، بهار ۱۳۹۶.
- ۵- صفایی، ناصر و جمالی، پریسا، "عوامل مؤثر بر ایجاد انگیزش جهت پیاده‌سازی مدیریت دانش. مطالعه موردی: سازمان مرکزی یکی از بانک‌های کشور". فصلنامه رشد و فناوری، سال شانزدهم، شماره ۶۳، تابستان ۱۳۹۹.
- 6- Santisteban, J., & Mauricio, D. Systematic literature review of critical success factors of information technology startups. *Academy of Entrepreneurship Journal*, 23(2), 1-23, 2017.
- 7- Hilmola, O. P., Helo, P., & Ojala, L. The value of product development lead time in software startup. *System Dynamics Review*, 19(1), 75-82, 2003.
- 8- Van Gelderen, M., Thurik, R., & Bosma, N. Success and risk factors in the pre-startup phase. *Small business economics*, 24(4), 365-380, 2005.
- 9- Lasch, F., Roy, F. L., & Yami, S. Critical Growth factors of ICT start-ups. *Management Decision*, 45 (1), 62-75, 2007.
- 10- Groenewegen, G. & De Langen, F. Critical success factors of the survival of start-ups with a radical innovation. *Journal of Applied Economics and Business Research*, 2(3), 155-171, 2012.
- 11- Tanrisever, F., Erzurumlu, S. S., & Joglekar, N. Production, process investment, and the survival of debt financed startup firms. *Production and Operations Management*, 21(4), 637-652, 2012.
- 12- Pangarkar, N., & Wu, J. Alliance formation, partner diversity, and performance of Singapore startups. *Asia Pacific Journal of Management*, 30(3), 791-807, 2013.
- 13- Hyytinen, A., Pajarinen, M., & Rouvinen, P. Does innovativeness reduce startup survival rates? *Journal of business venturing*, 30(4), 564-581, 2015.
- 14- Teten, D., AbdelFattah, A., Bremer, K., & Buslig, G. The Lower-Risk Startup: How Venture Capitalists Increase the Odds of Startup Success. *The Journal of Private Equity*, 16(2), 7-19, 2013.
- 15- Örnek, A. S., & Danyal, Y. Increased importance of entrepreneurship from entrepreneurship to techno-entrepreneurship (startup): provided supports and conveniences to techno-entrepreneurs in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 195, 1146-1155, 2015.

شایع‌ترین مشکلاتی که بنیان‌گذاران را تحت تأثیر قرار می‌دهد، دید کوتاه‌مدت آنهاست. اکثر بنیان‌گذاران معمولاً برنامه‌های راهبردی که به‌عنوان راهنمای مدیریت استارت‌آپ در خدمت آنها باشد را ارائه نمی‌دهند [۱۱۶]. کمبود تجربه در مدیریت اغلب استارت‌آپ‌ها، دلیل اصلی عدم موفقیت در فعالیتهای جدید است. کارآفرینان استارت‌آپ‌ها به تجربه قبلی خود اعتماد می‌کنند و به همین دلیل، برای دستیابی به دامنه تجارت بیشتر، نمی‌خواهند دانش خود را گسترش دهند. اعضای تیم مدیریتی که سابقه فعالیت در صنعت را دارند، احتمال موفقیت شرکت را افزایش می‌دهند. تجربه قبلی کسب و کار عامل مهمی در موفقیت تجاری است. در مطالعه‌ای که انجام شده است به نقش فشار رقابتی برای موفقیت استارت‌آپ اشاره دارد [۱۱۷].

به علاوه، مدت‌هاست که بر مزیت تشکیل اتحاد تأکید می‌شود. داشتن بخشی از بودجه اولیه تحت پوشش شروع خوبی برای استارت‌آپ‌ها است. تأمین مالی کافی درازمدت شرط قبلی بقا و رشد پایدار شرکت نوپا است. تأمین مالی از سوی دولت، باعث افزایش رشد شرکت نوپا می‌شود.

جدول ۵- دسته‌بندی عوامل موفقیت

دسته‌بندی عوامل موفقیت	نمونه‌هایی از عوامل موفقیت
فردی	انگیزه کارآفرین؛ بیکاری کارآفرین؛ تجربه بازاریابی؛ تجربه تیم بنیان‌گذار؛ جنسیت کارآفرین؛ دیدگاه تجاری کارآفرین
سازمانی	الگوهای مدل‌های کسب‌وکار؛ اندازه سازمان؛ برتری محصول؛ رفتارهای شبکه‌سازی؛ رهبری کارآفرین
خارجی	انتظارات مشتری؛ بازار بالقوه دست نخورده؛ پویایی محیط؛ سرمایه‌گذاری خطرناک؛ سیاست‌های فناوری و دانش

این مطالعه یک بررسی ادبیات نظام‌مند را در مورد عوامل کلیدی موفقیت استارت‌آپ‌های فناوری اطلاعات انجام داده است. در مورد عوامل موفقیت توافق واقعی وجود ندارد. این مطالعه یک بررسی منظم با هدف شناسایی عوامل حیاتی موفقیت استارت‌آپ است. در این تحقیق عوامل مهم موفقیت شناسایی شد. این عوامل توسط محققان به سه دسته سازمانی، فردی و خارجی طبقه‌بندی شده‌اند. استارت‌آپ‌ها یک سری مراحل توسعه را طی می‌کنند که به آنها چرخه زندگی نیز گفته می‌شود. با این حال، در ادبیات اتفاق نظر مشخصی در مورد آن وجود ندارد. این مطالعه مراحل زیر را در نظر می‌گیرد: بذری، زودرس، رشد و گسترش. نتایج بدست‌آمده از این مطالعه به افزودن دانش بیشتر به ادبیات موجود در مورد عوامل موفقیت کمک می‌کند. بر این باوریم که جای خالی یک تحقیق میدانی از طریق پرسش‌نامه و نظرسنجی در خصوص عوامل موفقیت استارت‌آپ‌ها در استارت‌آپ‌های کشور عزیزمان ایران می‌تواند از چشم‌اندازهای تحقیقات آتی باشد. هر چند انجام تحقیق میدانی از این دست در کشورمان به دلیل مشکل یافتن استارت‌آپ‌هایی که حاضر به پاسخ‌گویی در خصوص موضوعات درون سازمانی خود باشند بسیار مشکل می‌نماید. در جدول پیوست مقاله مجموعاً ۴۶ عامل به تفکیک بیان شده

- ventures founded by minority, women, and immigrant entrepreneurs. *New England Journal of Entrepreneurship*, Emerald Group, Vol. 21 No. 2, 74-80, DOI 10. 1108/NEJE-10-2018-018, 2018.
- 34- Daniel Cukier and Fabio Kon. A maturity model for software startup ecosystems. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, University of São Paulo, Rua do Matão, 1010, São Paulo, SP, Brazil, 2018.
- 35- Boris Sharchilev, Michael Roizner, Andrey Rumyantsev, Denis Ozornin, Pavel Serdyukov, and Maarten de Rijke, Web-based Startup Success Prediction, In *Proceedings of CIKM 2018*. ACM, New York, NY, USA, 9 pages. https://doi.org/10.475/123_4, 2018.
- 36- Antonio Ghezzi, Angelo Cavallo. Agile Business Model Innovation in Digital Entrepreneurship: Lean Startup Approaches, *Journal of Business Research*, Volume 110, 2020.
- 37- Saurabh Ahluwalia, Raj V. Mahto, Maribel Guerrero, Blockchain technology and startup financing: A transaction cost economics perspective. *Technological Forecasting and Social Change*, Volume 151, 2020.
- 38- Del Bosco, B., Mazzucchelli, A., Chierici, R., & Di Gregorio, A. Innovative startup creation: the effect of local factors and demographic characteristics of entrepreneurs. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 1-20, 2019.
- 39- Kee, Daisy & Mohd Yusoff, Yusmani & Khin, Sabai. The Role of Support on Start-Up Success: A PLS-SEM Approach. *Asian Academy of Management Journal*. 24. 43-59, 2019.
- 40- Weking, J., Böttcher, T. P., Hermes, S., & Hein, A. Does business model matter for startup success? A quantitative analysis. *Twenty-Seventh European Conference in Information Systemes (ECIS2019)*, Stockholm- Uppsala, Sweden, 2019.
- 41- Wilson, G. A. Failure learning orientation and technology start-up performance. *The Journal of High Technology Management Research*, 30(2), 100352, 2019.
- 42- Fatih Karahan, Benjamin Pugsley, Ayşegül Şahin, DEMOGRAPHIC ORIGINS OF THE STARTUP DEFICIT, USA, NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH, <http://www.nber.org/papers/w25874>, 2019.
- 43- Jose Ramon Saura, Pedro Palos-Sanchez, Antonio Grilo, Detecting Indicators for Startup Business Success: Sentiment Analysis Using Text Data Mining. *Spain, Sustainability (ISSN 2071-1050)*, 2019.
- 44- Ryan Perdana Putra, Tantri Yanuar Rahmat Syah, Semerdanta Pusaka, Rhian Inradewa. Human Resources Implementation Using the McKinsey 7S Method for Business Startup. *Journal of Multidisciplinary Academic*, Indonesia, ISSN/e-ISSN: 2541 – 0369/2613 – 988X Vol. 3, No. 3, 2019.
- 45- Jörg Weking, Timo Phillip Böttcher, Sebastian Hermes, DOES BUSINESS MODEL MATTER FOR STARTUP SUCCESS? A QUANTITATIVE ANALYSIS. AIS Electronic Library (AISeL), Technical University of Munich https://aisel.aisnet.org/ecis2019_rip/77, 2019.
- 46- Nirnaya Tripathi, Markku Oivo, Kari Liukkonen, Jouni Markkula, Startup ecosystem effect on minimum viable product development in software startups. *Information and Software Technology*, Volume 114, 2019, ISSN 0950-5849 Finland, 2019.
- 47- He, Shu-Hua & Yu, Chao-En. Analysis of the Crucial Success Factors for Tech-Based Startups. *International Journal of Innovation in Management*, Vol. 8, No. 1, pp. 17-22, 2020.
- 48- Albourini, Firas & Ahmad, Alaeddin & Abuhashesh, Mohammad & Nusairat, Nawras. The effect of networking behaviors on the success of entrepreneurial startups. *Management Science Letters*. 2521-2532, 2020.
- 49- Skawinska, E. & Zalewski, R. Success factors of startups in the EU—A comparative study. *Sustainability*, 12, 8200, 2020.
- 16- Hazudin, Siti & Riduan, Aidil & Tarmuji, Nor & Ishak, Maisarah & Ali, Roslina. Discovering Small Business Start up Motives, Success Factors and Barriers: A Gender Analysis. *Procedia Economics and Finance*. 31, 2015.
- 17- Hadley, Beth., Gloor, P. A., Woerner, S. L., & Zhou, Y. Analyzing VC influence on startup success: a people-centric network theory approach. In *Collaborative Innovation Networks* (pp. 3-14). Springer, Cham, 2018.
- 18- Edelman, L. F., Manolova, T., Shirokova, G., & Tsukanova, T. The impact of family support on young entrepreneurs' start-up activities. *Journal of business venturing*, 31(4), 428-448, 2016.
- 19- Florida, R., & Mellander, C. Rise of the startup city: The changing geography of the venture capital financed innovation. *California Management Review*, 59(1), 14-38, 2016.
- 20- Olugbola, S. A. Exploring entrepreneurial readiness of youth and startup success components. *Entrepreneurship training as a moderator. Journal of Innovation & Knowledge*, Volume 2, Issue3, 2017, Pages 155-171, ISSN 2444 – 569X, 2016.
- 21- Frank J. Van Rijnssoever, Marijn A. Van Weele, Chris P. Eveleens, Network brokers or hit makers? Analyzing the influence of incubation on start-up investments, *Int Entrep Manag J*, 13:605–629, DOI 10. 1007/s11365-016-0416-5, 2016.
- 22- Jeannette Paschen, Choose wisely: Crowdfunding through the stages of the startup life cycle. *Royal Institute of Technology (KTH), Stockholm, Sweden, BUSHOR-1348*; 10, 2016.
- 23- Banerji, D., & Reimer, T. Startup founders and their LinkedIn connections: Are well-connected entrepreneurs more successful?. *Computers in Human Behavior*, 90, 46-52, 2019.
- 24- Dellermann, D., Lipusch, N., Ebel, P., Popp, K. M., & Leimeister, J. M. Finding the unicorn: Predicting early stage startup success through a hybrid intelligence method. *International Conference on InformationSystemes (ICIS)*. Seoul, South Korea, 2017.
- 25- Agnes Dessyana, Benedicta Prihatin Dwi Riyanti, The Influence of Innovation and Entrepreneurial Self-Efficacy to Digital Startup Success, *International Research Journal of Business Studies*, vol. X no. 01, ISSN: 2089-6271, 2017.
- 26- Gustavo Dalmarco, Alisson Eduardo Maehler, Marcelo Trevisan, Janaina Mortari Schiavini, The use of knowledge management practices by Brazilian startup companies, *RAI Revista de Administracao e Inovacao* 14, 226-234, 2017.
- 27- Nalintipayawong, S., Waiyawatpattarakul, N., & Chotipant, S. Examining the critical success factors of startup in thailand using structural equation model. In *2018 10th International Conference on Information Technology and Electrical Engineering (ICITEE)* (pp. 388-393). IEEE, 2018.
- 28- Cantamessa, M., Gatteschi, V., Perboli, G., & Rosano, M. Startups' roads to failure. *Sustainability*, 10(7), 2346, 2018.
- 29- Zaheer, H., Breyer, Y., Dumay, J., & Enjeti, M. Straight from the horse's mouth: Founders' perspectives on achieving 'traction' in digital start-ups. *Computers in Human Behavior*, 95, 262-274, 2019.
- 30- Okrah, J., Nepp, A., & Agbozo, E. Exploring the factors of startup success and growth. *The Business & Management Review*, 9(3), 229-237, 2018.
- 31- Kim, Bo-Young & Kim, Hyojin & Jeon, Youngok. Critical Success Factors of a Design Startup Business. *Sustainability* 10, no. 9: 2981, 2018.
- 32- Oliver Baumann, Carsten Bergenholtz, Lars Frederiksen, Robert M. Grant, Rebecca Köhler, David L. Preston and Scott Shane. Rocket Internet: organizing a startup factory. *Journal of Organization Design*, University of Southern Denmark, Campusvej 55, 5230 Odense M, Denmark, 2018.
- 33- SherRhonda Gibbs, Robert P. Singh, John S. Butler and Crystal Scott. The role of networking, entrepreneurial environments, and support systems in the creation, survival and success of

- 69- Kitsios, F. & Kamariotou, M. From apps to startups: success factors for new entries in open data ecosystem. *Global Opportunities for Entrepreneurial Growth: Coopetition and Knowledge Dynamics within and Across Firms*, Emerald Group Publishing, ch16, 337-354, 2017.
- 70- Stucki, T. How the founders' general and specific human capital drivers export activities of start-ups. *Research Policy*, 45, 1014-1030, 2016.
- 71- Krejci, M., Strielkowski, W. & Cabelkova, I. Factors that influence the success of small and medium enterprises in ICT: A case study from the Czech Republic. *Business: Theory and Practice*, 16(2), 304-315, 2015.
- 72- Marie-Estelle, B. & Francois, F. The factors determining firms start-ups in French regions and the heterogeneity of regional labor markets. *Annals of Regional Science*, 3-18, 2014.
- 73- Sulayman, M., Mendes, E., Urquhart, C., Riaz, M. & Tempero, E. Towards a theoretical framework of SPI success factors for small and medium web companies. *Information and Software Technology*, 56, 807-820, 2014.
- 74- Ejermo, O. & Xiao, J. Entrepreneurship and survival over the business cycle: How do new technology-based firms differ? *Small Business Economics*, 43, 411-426, 2014.
- 75- Balboni, B., Bortoluzzi, G., Tivan, M., Tracogna, A. & Venier, F. The growth drivers of start-up firms and business modelling: A first step toward a desirable convergence. *Management*, 9(2), 131-154, 2014.
- 76- Festel, G., Wuermseher, M. & Cattaneo, G. Valuation of early stage high-tech start-up companies. *International Journal of Business*, 18(3), 216-231, 2013.
- 77- Miettinen, M. & Littunen, H. Factors contributing to the success of start-up firms using two-point or multiple-point scale models. *ERJ*, 3(4), 449-481, 2013.
- 78- Chirjevskis, A. & Dvortsova, A. Assessment of qualitative success factors of innovative E-business startups. *Social Science Letters*, 2(2), 51-56, 2012.
- 79- Biga, M. & Gailly, B. A Taxonomy of the early growth of Belgian start-ups. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 18(2), 194-218, 2011.
- 80- McAdam, M. & McAdam, R. High tech start-ups in University science park incubators: The relationship between the start-up's lifecycle progression and use of the incubator's resources. *Technovation*, 28, 277-290, 2008.
- 81- Cowling, M., Fryges, H., Licht, G. & Murray, G. Survival of new technology based firms in the UK and Germany. *Frontiers of Entrepreneurship Research*, 26(22), 1-11, 2006.
- 82- Colombo, M. & Grilli, L. Founders' human capital and the growth of new technology-based firms: A competence-based view. *Research Policy*, 34, 795-816, 2005.
- 83- Fiorentino, R., Longobardi, S. & Scaletti, A. The early growth of start-ups: innovation matters. Evidence from Italy. *European Journal of Innovation Management* Emerald Publishing Limited 1460-1060 DOI 10.1108/EJIM-02-2020-0057, 2020.
- 84- Hormiga, E., Batista-Canino, R. M. & Sanchez-Medina, A. The impact of relational capital on the success of new business start-ups. *Journal of Small Business Management*, 49(4), 617-638, 2011.
- 85- Kumbhat, A & Sushil. Interactive Effect of Success Factors for High-Tech Startups: Value Propositions, Target Market and Operational Excellence. *International Journal of Global Business and Competitiveness*, <https://doi.org/10.1007/s42943-022-00054-y>, 2022.
- 86- Sathaworawong, P., Saengchote, Kanis. & Thawesaengskulthai, N. Success factor of start-up fund raising in ASEAN. *Asian Administration and Management Review*, 2(2), 221-246, 2019.
- 87- Ko, C. R. & An, J. I. Success factors of student startups in Korea: from employment measures to market success. *Asian Journal of Innovation and Policy*, 8(1), 097-121, 2019.
- 50- Teodora Lazarova, BUILDING COMPANY CULTURE AND ENHANCING PRODUCTIVITY IN STARTUP ENVIRONMENT. Department of Management, VUZF University, Sofia, Bulgaria, *Journal of International Scientific Publications*, ISSN 1314-7242, 2020.
- 51- Ardito, L., Messeni Petruzelli, A. & Albino V. From technological inventions to new products: A systematic review and research agenda of the main enabling factors. *European Management Review*, 12(3), 113-147, 2015.
- 52- Cohen, S., Fehder, D. C., Hochberg, Y. V., & Murray, F. The design of startup accelerators. *Research Policy*, 48(7), 1781-1797, 2019.
- 53- Banda, J. & Lussier, R. Success factors for small businesses in Guanajuato, Mexico. *International Journal of Business and Social Science*, 6(11), 1-17, 2015.
- 54- Ouimet, P. & Zarutskie, R. Who works for startups? The relation between firms age, employee age and growth. *Journal of Financial Economics*, 112, 386-407, 2014.
- 55- Gartner, W. & Liao, J. The effects of perceptions of risk, environmental uncertainty and growth aspirations on new venture creation success. *Small Business Economics*, 39, 703-712, 2012.
- 56- Maine, E., Shapiro, D. & Vining, A. The role of clustering in the growth of new technology-based firms. *Small Business Economics*, 34, 127-146, 2010.
- 57- Leary, M. & DeVaughn, M. Entrepreneurial team characteristics that influence the successful launch of a new venture. *Management Research News*, 32(6), 567-579, 2009.
- 58- Song, M., Podoyntsyna, K., Van der Bij, H., & Halman, J. Success factors in new ventures: A meta analysis. *The Journal of Product Innovation Management*, 25, 7-27, 2008.
- 59- Diochon, M., Menzies, T. & Gasse, Y. Attributions and success in new venture creation among Canadian nascent entrepreneurs. *Journal of Small Business & Entrepreneurship*, 20(4), 335-350, 2007.
- 60- Davis, A., & Zweig, A. The rise and fall of a software startup. *Journal of Information Technology Case and Application Research*, 7(2), 31-48, 2005.
- 61- Kelley, D. & Nakosteen, R. Technology resources, alliances and sustained growth in new, technology-based firms. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 52(3), 292-300, 2005.
- 62- March-Chorda, I. Success factors and barriers facing the innovative start-ups and their influence upon performance over time. *International Journal Entrepreneurship and Innovation Management*, 4(2/3), 228-247, 2004.
- 63- Friar, J. & Meyer, M. Entrepreneurship and start-ups in the Boston region: Factors differentiating highgrowth ventures from micro-ventures. *Small Business Economics*, 21, 145-152, 2003.
- 64- Welter, C., Scrimshire, A., Tolonen, D. & Obrimah, E. The road to entrepreneurial success: business plans, lean startup, or both? *New England Journal of Entrepreneurship* Vol. 24 No. 1, 2021 pp. 21-42 Emerald Publishing Limited 2574-8904 DOI 10.1108/NEJE-08-2020-0031, 2021.
- 65- Arruda, C., Silva, V. & Costa, V. The Brazilian entrepreneurial ecosystem of startups: An analysis of entrepreneurship determinants in Brazil as seen from the OECD pillars. *Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 2(3), 17-57, 2013.
- 66- Christos Ziakis, Maro Vlachopoulou and Konstantinos Petridis. Start-Up Ecosystem (StUpEco): A Conceptual Framework and Empirical Research. *J. Open Innov. Technol. Mark. Complex*. 2022, 8, 35. <https://doi.org/10.3390/joitmc8010035>, 2022.
- 67- Ivan Savin, Kristina Chukavina and Andrey Pushkarev. Topic-based classification and identification of global trends for startup companies. *Small Bus Econ* <https://doi.org/10.1007/s11187-022-00609-6>, 2022.
- 68- Prohorovs, A., Bistrova, J. & Ten, D. Startup success factors in the capital attraction stage: founders' perspective. *Journal of East-West Business*, 25(1), 26-51, 2018.

- 109- Morteza, S., Pitts, B., Ehsani, M. & Kordnaeij, A. The vital factors for small and medium sized sport enterprises start-ups. *Asian Social Science*, 9(5), 243-253, 2013.
- 110- Chorev, S. & Anderson, A. Success in Israeli high-tech start-ups: Critical factors and process. *Technovation*, 26, 162-174, 2006.
- 111- Kakati, M. Success criteria in high-tech new ventures. *Technovation*, 23, 447-457, 2003.
- 112- Wing-Ki, W., Hong-Man, C. & Venuvinod, P. Assessing the growth potential of high-technology startups: An exploratory study from Hong Kong. *Journal of Small Business and Entrepreneurship*, 18(4), 453-470, 2005.
- 113- Pirollo, L. & Presutti, M. The impact of social capital on the start-ups' performance growth. *Journal of Small Business Management*, 48(2), 197-227, 2010.
- 114- Mueller, S., Volery, T. & Von, B. What do entrepreneurs actually do? An observational study of entrepreneurs' everyday behavior in the start-up and growth stages. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 995-1017, 2012.
- 115- Ng, A., Macbeth, D. & Southern, G. Entrepreneurial performance of early-stage ventures: Dynamic resource management for development and growth. *International Entrepreneurship Management Journal*, 1-19, 2014.
- 116- Spiegel, O., Abbassi, P., Zylka, P., Schlagwein, D., Fischbach, K. & Schoder, D. Business model development, founders' social capital and the success of early stage internet start-ups: A mixed-method study. *Information Systems Journal*, 1-30, 2015.
- 117- Pugliese, R., Bortoluzzi, G. & Zupic, I. Putting process on track: Empirical research on start-ups' growth drivers. *Management Decision*, 54(7), 1633-1648, 2016.
- 118- Malecki, E. J. New firm formation in the USA: corporate structure, venture capital and local environment. *Entrep Reg Dev*, 2:3, 247-265, 1990.
- 119- Davidsson, P., Lindmark, L. & Olofsson, C. New firm formation and regional development in Sweden. *Reg Stud*, 28(4), 395-410, 1994.
- 120- Dautzenberg, K. & Reger, G. Entrepreneurial team characteristics and success of new technology -based firms in Germany. *International Journal Business and Globalisation*, 4(1), 71-94, 2010.
- 121- Gottschalk, S. & Niefert, M. Gender differences in business success of German start-up firms. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 11(19), 1-24, 2013.
- 122- Cannone, G. & Ughetto, E. Born global: A cross-country survey on high-tech start-ups. *International Business Review*, 23, 272-283, 2014.
- 123- Joshi, K. & Satyanarayana, K. What ecosystem factors impact the growth of high -tech start-ups India? *Asian Journal of Innovation and Policy*, 3(2), 216-244, 2014.
- 124- Greve, A. & Salaff, J. W. Social Networks and Entrepreneurship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 1, 1-20, 2003.
- 125- Reynolds, P. & Miller, B. New firm gestation: Conception, birth, and implications for research. *Journal of Business Venturing*, 7, 405-417, 1992.
- 126- Berry, M. M. J. Technical entrepreneurship, strategic awareness and corporate transformation in small high-tech firms. *Technovation*, 16(9), 487-498, 1996.
- 127- Verheul, I. & Thurik, A. R. Start-up capital: differences between male and female entrepreneurs: Does gender matter? *Small Business Economics*, 16, 4, 329-345, 2001.
- 128- Timmons, J. & Spinelli, S. *New venture creation: Entrepreneurship for the 21st Century*. New York: McGraw-Hill/Irwin, 2004.
- 129- Dimov, D., Sheperd, D. A. & Sutcliffe, K. M. Requisite expertise, firm reputation and status in venture capital investment allocation decisions. *Journal of Business Venturing*, 22, 481-502, 2007.
- 88- Hyder, S. & Lussier, R. Why businesses succeed or fail: A study on small businesses in Pakistan. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economics*, 8(1), 82-100, 2016.
- 89- Thanh, P. The policy factors affecting the small and medium enterprises' business success in Dong Nai province Vietnam. *KAAV International Journal of Arts, Humanities*, 2(4), 67-78, 2015.
- 90- Almakenzi S, Bramantoro, A. & Rashideh, W. A survivability model for Saudi ICT Start-ups. *International Journal of Computer Science & Information Technology*, 7(2), 145-157, 2015.
- 91- Gimmon, E. & Levie, J. Founder's human capital, external investment and the survival of new hightechnology ventures. *Research Policy*, 39, 1214-1226, 2010.
- 92- Yoon-Jun, L. Technology strategy by growth stage of technology-based venture companies. *International Review of Business Research Papers*, 6(6), 216-234, 2010.
- 93- Cho, Y. & McLean, G. Successful IT start-ups' HRD practices: Four cases in South Korea. *Journal of European Industrial Training*, 33(2), 125-141, 2009.
- 94- Dornberger, U. & Zeng, X. The locational factors and performance of the high-tech startups in China. *International Journal Entrepreneurship and Small Business*, 7(3), 312-323, 2009.
- 95- Lei-Yu, W., Chun-Ju, W., Cheng-Ping, C. & Lee-Yun, P. Internal resources, external network, and competitiveness during the Growth stage: A study of Taiwanese high-tech ventures. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 529-549, 2008.
- 96- Preisendorfer, P., Bitz, A. & Bezuidenhout, F. Business Start-ups and their prospects of success in South African Townships. *South African Review of Sociology*, 43(3), 3-23, 2012.
- 97- Olawale, F. & Garwe, D. Obstacles to the growth of new SMEs in South Africa: A principal component analysis approach. *African Journal of Business Management*, 4(5), 729-738, 2010.
- 98- Mehralizadeh, Y. & Sajady, S. H. A study of factors related to successful and failure of entrepreneurs of small industrial business with emphasis on their level of education and training. Available at: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.902045>, 2006.
- 99- Thiranagama, R. & Edirisinghe, K. Factors affecting small business start-up of engineers and accountants in Sri Lanka. *NSBM Business & Management Journal*, 6(1), 84-107, 2015.
- 100- Bocken, N. Sustainable venture capital catalyst for sustainable start-up success? *Journal of Cleaner Production*, 108, 647-658, 2015.
- 101- Rojas, F. & Huergo, E. Characteristics of entrepreneurs and public support for NTBFs. *Small Business Economics*, 1-20, 2016.
- 102- Anh, D., Hoa, Q. & Quoc, T. Critical success factors for Vietnamese software companies: A framework for investigation. *Journal of Sociological Research*, 3(2), 160-169, 2012.
- 103- Baptista, R., Karaoz, M. & Mendonca, J. Entrepreneurial backgrounds, human capital and start-up success. *Jena Economic Research Papers*, 45, 1-39, 2007.
- 104- Bou-Wen, L., Po-Chien, L. & Ja-Shen, C. Social capital, capabilities, and entrepreneurial strategies: A study of Taiwanese high-tech new ventures. *Technological Forecasting and Social Change*, 73, 168-181, 2006.
- 105- Spyros, J. V. & Nickolaos, G. T. Factors influencing entrepreneurial process and firm startups: Evidence from central Greece. *Journal Knowledge Economics*, 3, 250-264, 2012.
- 106- Hormiga, E., Batista-Canino, R. & Sánchez-Medina, A. The role of intellectual capital in the success of new ventures. *International Entrepreneurial Management Journal*, 1-22, 2010.
- 107- Abou-Moghli, A. & Al-Kasasbeh, M. Social network and the success of business start-up. *International Journal of Business and Management*, 7(9), 134-140, 2012.
- 108- Ganotakis, P. Founders' human capital and the performance of UK new technology based firms. *Small Business Economics*, 39, 495-515, 2012.

- 152- Miner, J. B. & Raju, N. S. Rick propensity differences between managers and entrepreneurs and between low- and high-growth entrepreneurs: A reply in a more conservative vein. *Journal of Applied Psychology*, 89(1), 3-13, 2004.
- 153- Garcia-Muiña, F. & Navas-López, J. Explaining and measuring success in new business: The effect of technological capabilities on firm results. *Technovation*, 27, 30-46, 2007.
- 154- Stuart, R. & Abetti, P. A. Start-up ventures: towards the prediction of initial success. *Journal of Business Venturing*, 2, 215-230, 1987.
- 155- Alvarez, S. & Barney, J. How entrepreneurial firms can benefit from alliances with large partners. *AcadManag Exec*, 15(1), 139-148, 2001.
- 156- Roberts, Edward B. "The Success of High Technology Firms: Early Technological and Marketing Influences." *Interfaces*, vol. 22, no. 4, pp. 3-12. JSTOR, 1992.
- 157- Klepper, S. Employee startups in high-tech industries. *Industrial and Corporate Change*, 10, 639-674, 2001.
- 158- Pandey, I. M. *Venture capital the Indian experience*. Prentice Hall of India, New Delhi, 1996.
- 159- Almus, M. & Nerlinger, E. A. Growth of new technology-based firms: Which factors matter? *Small Business Economics*, 13(2), 141-54, 1999.
- 130- Baum, J. A. C. & Silverman, B. S. Picking winners or building them? Alliance, intellectual and human capital as selection criteria in venture financing and performance of biotechnology startups. *Journal of Business Venturing*, 19(3), 411-436, 2004.
- 131- Colombo, M., Delmastro, M. & Grilli, L. Entrepreneurs' human capital and the start-up size of new technology-based firms. *International Journal of Industrial Organization*, 22, 1183-1211, 2004.
- 132- O'Regan, N. & Sims, M. Identifying high technology small firms: A sectoral analysis. *Technovation*, 28, 408-423, 2008.
- 133- Wei-Wen, W. A competency-based model for the success of an entrepreneurial start-up. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 6(6), 279-291, 2009.
- 134- Kim, Y. & Heshmati, A. Analysis of Korean IT startups' initial public offering and their post -IPO performance. *Journal of Productivity Analysis*, 34, 133-149, 2010.
- 135- Fini, R., Grimaldi, R. & Sobrero, M. Factors fostering academics to start up new ventures: An assessment of Italian founders' incentives. *J Technol Transf*, (34), 380-402, 2009.
- 136- Yoo, C., Yang, D., Kim, H. & Heo, E. Key value drivers of startup companies in the new media industry - The case of online games in Korea. *Journal of Media Economics*, 25(4), 244-260, 2012.
- 137- Becchetti, L. & Trovato, G. The determinants of growth for small and medium sized firms. The role of the availability of external finance. *Small Business Economics*, 19(4), 291-306, 2002.
- 138- Castrogiovanni, G., Pre-startup planning and the growth of new small businesses: Theoretical linkages. *Journal of Management*, 22(6), 801-822, 1996.
- 139- Schneider, J., Dowling, M. & Raghuram, S. Empowerment as a success factor in start-up companies. *RMS*, 1, 167-184, 2007.
- 140- Deakins, D. & Whittam, G. Business start-up: Theory, practice and policy. In S. Carter and D. en JonesEvans (eds.), *Enterprise and Small Business*, Essex: Pearson, 2000.
- 141- Colombo, M., Luukkonen, T., Mustar, P. & Wright, M. Venture capital and high-tech start-ups. *VentureCapital: An International Journal of Entrepreneurial Finance*, 12(4), 261-266, 2010.
- 142- Colombo, M. & Grilli, L. On growth drivers of high-tech start-ups: Exploring the role of founders' human capital and venture capital. *Journal of Business Venturing*, 25, 610-626, 2010.
- 143- Strehle, F., Katzy, B. & Davila, T. Learning capabilities and the growth of technology-based new ventures. *International Journal Technology Management*, 52(1/2), 26-45, 2010.
- 144- Bertoni, F., Colombo, M. & Grilli, L. Venture capital financing and the growth of high-tech start-ups: Disentangling treatment from selection effects. *Research Policy*, 40, 1028-1043, 2011.
- 145- Grilli, L. & Murtinu, S. Government, venture capital and the growth of European high-tech entrepreneurial firms. *Research Policy*, 43, 1523-1543, 2014.
- 146- Phan, P. & Foo, M. Technological entrepreneurship in emerging regions. *J Bus Venturing*, 19, 1-6, 2004.
- 147- Haltiwanger, J., Jarmin, R. & Miranda, J. 'Who creates obs? Small vs. large vs. young.' *The Review of Economics and Statistics*, vol. 95, no. 2, pp. 347-61. JSTOR, 2013.
- 148- Oakey, R. Technical entrepreneurship in high technology small firms: Some observations on the implications for management. *Technovation*. 23, 679-688, 2003.
- 149- Scarborough, N. & Zimmerer, T. *Effective small business management: An entrepreneurial approach*. New Jersey: Prentice Hall Publishing, 2003.
- 150- Van de ven, H. A., Hudson, R. & Schroeder, M. D. Designing new business startups. *Journal of Management*, 10(1), 87-104, 1984.
- 151- Sefiani, Y. & Bown, R. What influences the success of manufacturing SMEs? A perspective from tangier. *International Journal of Business and Social Science*, 4(7), 297-309, 2013.

۷- پیوست‌ها

پیوست ۱- لیست عوامل مؤثر بر موفقیت استارت‌آپ‌ها

شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۱	اطرافیان آشنا	عاملی که از ابتکار کارآفرینی طرفداری می‌کند، به ویژه هنگامی که در یک فضای تجاری آشنا باشد	[۱۱۸]، [۱۱۹]
۲	الگوهای مدل‌های کسب‌وکار	مؤلفه‌های معماری مدل‌های کسب‌وکار که می‌توانند برای تولید یک مدل کسب‌وکار جدید مورد استفاده قرار بگیرند.	[۴۰]
۳	انتظارات مشتری	منظور انتظارات مشتری از محصول تولید شده است.	[۲۷]
۴	اندازه سازمان	به تعداد کارکنان مؤسس استارت‌آپ اشاره دارد، در نظر گرفته می‌شود که هرچه اندازه تیم کارآفرین بزرگتر باشد، استعداد بیشتر نیز وجود دارد	[۱۲۰]، [۱۲۱]، [۱۲۲]، [۱۲۳]
۵	انگیزه کارآفرین	انگیزه بنیانگذار نشان دهنده تعهد وی به پروژه یا ایده شرکت است	[۱۲۴]، [۱۲۵]
۶	بازار بالقوه دست نخورده	آنها بازارهای نوظهور یا بخش‌هایی از بازار هستند که عرضه محصولات را مشاهده نکرده‌اند	[۱۲۶]
۷	برتری محصول	منظور مزیت محصولات نسبت به سایر محصولات مشابه برای مشتریان بالقوه است.	[۱۰]، [۶۹]
۸	بیکاری کارآفرین	این عاملی است که کارآفرین را شرط می‌گذارد تا شرکت خود را تأسیس کند، تا بتواند زنده بماند	[۱۲۷]
۹	پلت‌فرم ارائه‌ی خدمات	بستری که خدمات به مشتری ارائه می‌شود	[۴۷]
۱۰	پویایی محیط	به سرعت بالا در تغییرات محیط خارجی شرکت اشاره دارد	[۱۲۸]
شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۱۱	تجربه بازاریابی	برای فروش محصولات و / یا خدمات تیم کارآفرین باید تجربه قبلی بازاریابی داشته باشد.	[۱۲۹]
۱۲	تجربه تحقیق و توسعه‌ی تیم بنیان‌گذار	به منظور توسعه محصولات و / یا خدمات نوآورانه، تیم کارآفرین باید تجربه تحقیق قبلی داشته باشد	[۱۳۰]

شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۲۸	سطح صلاحیت	بیانگر شدت رقابت بین استارت‌آپ‌ها در همان صنعت است	[۵۸]
۲۹	سن سازمان	به سال‌های فعالیت شرکت از زمان ایجاد آن اشاره دارد	[۱۴۷]
۳۰	سن کارآفرین	این یک عامل مهم برای توسعه یک کسب و کار است. احتمال تعهد با افزایش سن فرد کاهش می‌یابد	[۱۴۸],[۸۶]
۳۱	سیاست‌های فناوری و دانش	مقدمات سیاسی قوانینی را برای توسعه علم و فناوری وضع می‌کنند که بر موفقیت استارت‌آپ‌ها تأثیر گذار است	[۱۴۹],[۴۶]
۳۲	شخصیت کارآفرین	شخصیت به تیم مؤسس اجازه می‌دهد تا بداند چگونه با لحظات دشوار شرکت روبرو شود	[۱۵۰]
۳۳	شرکا	شخص یا شرکتهایی است که با او شراکت یا اتحاد را حفظ می‌کنیم	[۱۷],[۱۲] [۱۵۱],[۲۷]
۳۴	صنایع فناور	صنایع مرتبط با آخرین فناوری روز	[۱۷]
۳۵	طرح کسب و کار	سندی که شامل اهداف، راهبردها، ساختار سازمانی، میزان سرمایه‌گذاری برای تأمین مالی شرکت است	[۱۵۲]
۳۶	فناوری مبتنی بر بازار	به رسمیت شناختن توسعه‌ی فناوری جدید و تمایل به آن براساس روندهای تغییر سبک زندگی مشتریان	[۳۱]
۳۷	قابلیت‌های فنی / تجاری تیم مؤسس	مهارت‌ها، استعدادها و دانش فنی و مدیریتی مورد نیاز برای کسب مزیت رقابتی	[۱۵۳],[۸۷]
شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۳۸	کانال‌های پخش	کانال‌های توزیع وسیله‌ای است که کارآفرینان از طریق آنها محصولات و / یا خدمات را برای خرید در دسترس مصرف‌کنندگان قرار می‌دهند	[۱۵۴]
۳۹	گشودگی بازار داخلی	میزان آزادی شرکت‌های جدید برای ورود به بازارهای موجود	[۳۰]
۴۰	منابع فناوری	آنها بخشی اساسی از شرکت هستند و به توسعه فعالیت‌های روزمره کمک می‌کنند	[۱۵۶],[۱۵۵]
۴۱	مهارت‌های اجتماعی کارآفرین	این توانایی کارآفرین برای برقراری ارتباط و مذاکره با افراد یا شرکت‌های دیگر است	[۱۵۷]
۴۲	موقعیت (لوکیشن)	به مکان جغرافیایی استارت‌آپ در یک مکان معین اشاره دارد، نزدیک‌تربودن به تأمین‌کنندگان و مشتریان آن رشد را تسهیل می‌کند	[۵۲],[۴۶] [۸۶]
۴۳	موقعیت بازار	منظور میزان توجه بر یک بازار خاص و میزان عرضه و تقاضای محصول تولید شده است.	[۲۷],[۹] [۴۹]
۴۴	نرخ رشد بازار	نرخ رشد بازار درجه‌ای که میانگین فروش شرکت با توجه به صنعت افزایش می‌یابد	[۱۵۸]
۴۵	نژاد بنیان‌گذار	این موضوع که بنیان‌گذار جزو اکثریت جامعه باشد کمک‌کننده هست	[۳۳]
۴۶	نوآوری تولید	درجه‌ای که محصولات و یا خدمات نوآورانه جدید در آن معرفی می‌شود	[۳۱],[۱۳] [۱۵۹],[۴۶]

شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۱۳	تجربه در صنعت تیم مؤسس	مؤسسان با تجربه قبلی در صنعت دارای شبکه ارتباطی محکم هستند که توسعه و رشد شرکت را تسهیل می‌کنند	[۱۳۲],[۱۳۱] [۱۳۳]
۱۴	تجربه قبلی تیم بنیان‌گذار از راهاندازی یا بنیان‌گذاری سایر استارت‌آپ‌ها	تجربه کارآفرینی تیم مؤسس راهاندازی شرکت را تسهیل می‌کند و از بروز خطا در مدیریت آن جلوگیری می‌کند	[۱۳۴],[۶۸]
۱۵	تجربه مدیریتی کارآفرین	این تجربه کارآفرین در سازماندهی و مدیریت عمومی منابع لازم برای موفقیت در شرکت است. همچنین میزان توانایی‌ها (نگرش‌ها، مهارت‌ها یا توانایی‌ها) کارآفرین برای رسیدن به اهداف و اهداف را توصیف می‌کند	[۱۳۵],[۱۳۴]
۱۶	تعداد مهارت‌های اعلام شده کارآفرین در لینکدین	آیا این مهارت توسط دنبال‌کننده‌های لینکدین تأیید شده است یا خیر. برخی از نمونه‌های مهارت‌های ذکر شده، مهارت‌های مدیریتی، ادغام و تملک، ارتباطات راهبردی و نرم‌افزار سازمانی و سایر موارد است	[۲۳]
۱۷	جنسیت کارآفرین	میزان مشارکت زن و مرد در بنیان‌گذاری	[۱۷],[۱۶] [۱۳۷],[۸۶]
شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۱۸	حمایت دولت	حمایت مالی دولت، از طریق سرمایه‌پذیر، در مرحله اولیه راهاندازی، همچنین برنامه‌های پشتیبانی تهیه شده، به ویژه برای راهاندازی	[۴۶],[۳۰] [۵۲]
۱۹	خوشه بندی	گروهی از شرکت‌های بهم پیوسته که در همان بخش صنعتی کار می‌کنند و برای دستیابی به منافع مشترک با یکدیگر همکاری دارند	[۵۶]
۲۰	دیدگاه تجاری کارآفرین	این توانایی ایجاد یا راهاندازی یک پروژه، یک شرکت است	[۱۳۸]
۲۱	رفتارهای شبکه‌سازی	ایجاد و پرورش روابط داخلی، ایجاد و پرورش روابط خارجی، اجتماعی شدن، مشارکت در فعالیت‌های حرفه‌ای، افزایش قابلیت دید داخلی، و مشارکت در فعالیت‌های جامعه	[۴۸]
۲۲	رهبری کارآفرین	ویژگی‌ها و توانایی‌های رهبر کارآفرینی که سازمان را به سمت تحقق اهداف خود سوق دهند	[۱۳۹],[۸۷]
۲۳	ساختار دانشگاهی تیم	منظور آشنایی دانشجویی در دوره‌های مدیریتی است که تیم بنیان‌گذار گذرانده است که تأثیر مثبتی در رشد سازمان دارد	[۸۶],[۵۲]
۲۴	سرمایه اولیه	سرمایه اولیه معمولاً برای تأمین هزینه‌های اولیه تجارت مورد استفاده قرار می‌گیرد.	[۱۴۰]
۲۵	سرمایه انسانی	منظور میزان دسترسی استارت‌آپ به نیروهای کاری متخصص و میزان توجه به توسعه مهارت‌های آنان در طی زمان است.	[۶۸],[۴۹] [۸۷]
۲۶	سرمایه‌گذاری خطرناک	این سرمایه کارآفرینی است که شامل تأمین مالی استارت‌آپ در مرحله رشد با پتانسیل و ریسک بالا است	[۱۴۲],[۱۴۱] [۱۴۴],[۱۴۳] [۱۴۵]
شماره	متغیر	تعریف	مرجع
۲۷	سطح استقلال کارآفرین	از کارآفرین می‌توان بدون نیاز به مراجعه به اشخاص ثالث با شرکت یا سرمایه‌گذاری خود زنده ماند.	[۱۴۶]